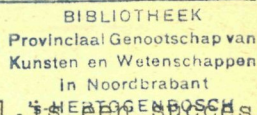

HEEMKUNDEKRING "PEELLAND" HELMOND

Secretariaat Oostende 31A.

L.S.

P804

Onze Jaarvergadering van 23 Nov. j. l. is een succes geworden. De aanwezigen deden allen, zonder uitzondering, mee aan de Heemkunde-Hersengymnastiek; de vragen werden gesteld door de Voorzitter en de Secretaris; bestuurslid A. Niessen en de Ere-Voorzitter Jac. Heeren vormden de jury; onze Penningmeester had voor de prijzen gezorgd: reproducties van oude prenten voor alle deelnemers (sters) der winnende groepen, chocoladebollen als troostprijs voor de verliezers. De opening met filmpjes over Helmond, gedraaid door de heer Verouden namens Atelier "Prinses", sloeg al direct in. De vergadering werd besloten met het zingen van Brabantse liedjes, met Mevr. v. d. Burgt aan de piano.

Rest nog te vermelden, dat de Bestuursverkiezing geen verrassingen bracht; het zittende Bestuur werd herkozen.

Aan allen, die ertoe medewerkten om deze avond te doen slagen, onze Hartelijke Dank.

=====

Het Archief te Helmond bevat enige zeer interessante stukken uit de Franse Tijd. (Zie vorige convocaten)

Het meest interessante stuk is ongetwijfeld de brief, die Brigade-Generaal Compère op 18 Sept. 1794 richtte tot de Burgemeester en Magistraten van Helmond. Het is blijkbaar het eerste contact tussen de toen naar het Noorden oprukkende Franse troepen en het Stadsbestuur van Helmond. Dit blijkt ook uit de datering: de 2e Sansculottische dag van het Jaar II. Men had in Frankrijk op 22 September 1792 de Republiek uitgeroepen; op deze datum liet men de nieuwe jaartelling beginnen, dus jaar I liep van 22 Sept. 1792 t/m 21 Sept. 1793. Men veranderde de namen der maanden, en elke maand kreeg 30 dagen. Op 16 Sept. 1793 was dus eigenlijk jaar I om; de 5 overblijvende dagen noemde men Sansculottische dagen.

Door omrekening vindt men dan, dat de 2e Sansculottische van het jaar II viel op 18 Sept. 1794.

De in de brief bedoelde sluizen zijn die van de A
Hier volgt de brief in letterlijke tekst en in
de vertaling.

UIT DE FRANSE TIJD

Armée du Nord

La Victoire ou la Mort.

Liberté

Egalité

Fraternité

ou la Mort

Au Quartier-Général d'Helmont, le 2 Sans-
culottide an 2-me de la République Française
une et indivisible.

Le Général de Brigade COMPERE,
aux Bourguemestre et Magistrats d'Helmont.

Messieurs,

Venant prendre position aux environs de Votre
Ville, je vous répond du bon ordre de toute ma
troupe et vous promets Sûreté dans les Personnes et
les Propriétés; si cependant quelques individus
étaient assez scélérats pour troubler Votre Repos
je vous engage de les arrêter, et les conduire à
mon quartier G-al ; j'accueillerai toutes vos
plaintes et vous serez témoins de la punition qui
sera infligée aux coupables. En revanche je vous
requiers au Nom de la République de faire apporter
et déposer à Votre Maison Commune toutes les armes
à feu et armes blanches pour demain dix heures du
matin, qui se trouveront chez les habitants de cette
ville et villages voisins: je vous requiers aussi
de faire de suite fermer toutes les écluses qui
fournissent à l'inondation de Bois le duc; de faire
ouvrir toutes les Boutiques de vendre à tous venants
et de recevoir l'assignat français sur le même pied
et pour la même valeur que la monnoye de ce pays,
et enfin de vivre en bonne intelligence avec les
troupes françaises.

Je Vous réitère, Messieurs, que je n'épargnerai
rien pour les maintenir dans l'ordre et la discipline
qu'elles ont jurées de suivre.

Salut et Fraternité,

COMPERE.

P.S. Vous ferez sur le champ traduire la
présente en flamand et la ferez afficher
dans la Ville et Villages Voisins.

Noorderleger

De Overwinning of de Dood

Vrijheid

Broederschap

Gelijkheid
of de Dood.

Hoofdkwartier te Helmond, de 2e Sansculottische dag,
het tweede jaar van de ene en ondeelbare Franse
Republiek.

Brigade-Generaal COMPERE,

Aan de Burgemeester en de Magistraten van Helmond.

Mijne Heren,

Nu ik mij (met mijn leger) in de omstreken van Uw
stad heb gelegerd, sta ik in voor de goede orde van
heel mijn troep en beloof ik U veiligheid voor wat Uw
persoon en Uw bezittingen betreft; indien er sommigen
echter misdadig genoeg zouden zijn om Uw rust te ver-
storen, dan raad ik U aan, hen te arresteren en ze naar
mijn Hoofdkwartier te brengen; ik zal al Uw klachten
aanhoren en U zult getuige zijn van de straf die aan
de schuldigen zal worden opgelegd.

Daarentegen eis ik van U in naam der Republiek,
dat Gij alle vuurwapenen en blanke wapenen, die zich
bevinden bij de bewoners van deze stad en van de nabu-
rige dorpen, morgenvroeg om tien uur op Uw Gemeente-
huis laat brengen en in bewaring geven. Ook eis ik van
U, dat U onmiddellijk alle sluizen, die mede de inun-
datie van Den Bosch veroorzaken, laat sluiten; dat U
alle winkels doet openstellen tot verkoop aan iedereen
en dat U het Franse assignaat (muntbiljet) aanneemt op
dezelfde voet en tegen dezelfde waarde als de munt van
dit land (Frankrijk), en tenslotte dat U wilt leven in
goede verstandhouding met de Franse troepen. Ik her-
haal, mijne Heren, dat ik niets zal sparen om ze te
handhaven in de orde en tucht, die zij gezworen hebben
te onderhouden.

Groet en Broederschap
COMPERE.

P.S. U moet dit schrijven meteen in het Nederlands laten vertalen en het laten aanplakken in de stad en de naburige dorpen.

Bij het einde van Franse Tijd.

Voor zover wij hebben kunnen nagaan is de laatste correspondentie van het gemeentebestuur van Helmond met de Préfecture du Département des Bouches du Rhin van 30 December 1813.

In den nacht van 6-7 Januari 1814 trokken de Russische troepen onze stad binnen en was de Franse overheersing voor onze stad ten einde.

Hiervoor hebben wij de tekst van een bevel uit 1794 van een Franse generaal overgenomen. Het is wel aardig hiernaast een opdracht te plaatsen van de commandant der Russische troepen, gegeven op 9 Januari 1814.

Eindhoven, 9 Januari 1814.

Aan de Heere Maire van Helmond.

Ingevolge requisitie van den Commandant der Russische troepen, zo wordt U gelast op Uwe personele verantwoordelijkheid op ontvangst dezer, te leveren alhier op de Markt te Eindhoven,

400 zegge vierhonderd kannen Jenever zullende gemelde levering den 10en dezer des 's-morgens voor twaalf uren moeten geschieden.

Bij absentie van den Sous Préfect
De maire van Eindhoven gedelegeerd
van MOORSEL.

VRAGENRUBRIEK.

V.M.te H. Uwe vraag, iets te vertellen over een Landweer, hopen wij de volgende maal te beantwoorden.

NIEUWE LEDEN.

De Heer P.Hornikx, Wesselmanlaan 26^G Helmond.

De Heer P.v.Asten, Fresiastraat I Helmond.